

Samenvatting 19 november en vragen aan de minister

- Het wil heel wat zeggen, dat alle seniorenorganisaties elkaar gevonden hebben op de toetsingscriteria voor de vernieuwing van het stelsel en dat op één na alle organisaties hier aanwezig zijn om die de minister aan te bieden, vergezeld van hun aanbieding constructief mee te willen denken.
 - Plezierig is ook dat de achterban in grote lijnen achter deze toetsingscriteria staan, waarbij de kans op indexeren belangrijker wordt gevonden dan zekerheden.
 - Doel van het stelsel, en ook de vernieuwing, moet zijn dat mensen na de datum van pensionering ongeveer hun manier van leven moeten kunnen voortzetten
 - We moeten af van de zogenoemde zekerheid en de zekerheidseisen, die nu alleen maar knellend werken en geen zekerheid blijken te zijn.
 - Dus per saldo meer/grotere kansen voor indexeringen (blijft ook het risico van korten)
 - Weg uit het knellende keurslijf van het huidige FTK, ook jongeren bouwen nu veel te weinig pensioen op. Ik lees daar nauwelijks over in de media en werknemers hoor je daar ook weinig over.
 - Collectiviteit, solidariteit en verplichtstelling zijn en blijven de basis
 - Aanpassing van de rekenregels nodig voor stabiliteit, dus: op weg naar een prudent (dus zeker een voorzichtig) rekenrendement.
 - Afschaffing van doorsneepremie mag niet ten koste gaan van de gepensioneerden (evenwichtigheid is noodzakelijk).
 - En tenslotte, het zal nog een hele klus worden om over te schakelen naar een vernieuwd stelsel. Dat vereist een goed en doordacht plan van aanpak met tijdschema.
1. Er kan **geen sprake zijn van een akkoord en een plan van aanpak, als niet ook de gepensioneerden (en jongeren) akkoord zijn gegaan**. De afgelopen maanden voelen de gepensioneerden zich in de pensioendiscussie meer buitengesloten dan ooit. Bij belangrijke beslissingen voor werkenden en ook voor gepensioneerden geldt nadrukkelijk **“Niet alleen over hen, maar ook met hen”**. **Vertegenwoordigende organisaties dienen volwaardige partij te zijn in de onderhandelingen. In Pensioenland voelen mensen zich niet gehoord, terwijl het wel om hun directe belangen gaat.**
 2. We zien al jaren het gedoe in het beperkte pensioenoverleg, waar jongeren en ouderen niet direct betrokken zijn. Hoe zal zo’n pensioenakkoord van slechts enkele partijen ooit

draagvlak krijgen? Wat doet dit met het vertrouwen in een toekomstig pensioenstelsel? **Wij pleiten daarom zeer nadrukkelijk voor een Breed Nationaal Pensioenakkoord**, waaraan ook gepensioneerden, jongeren, zzp-ers, de overheid en de Pensioenfederatie deelnemen. Samen kunnen we uit de impasse raken en komen tot een toekomst bestendig pensioenstelsel met een groot draagvlak in Nederland. **Zodat de echte polder z'n werk kan doen. Vraag aan de minister is of hij op ons aanbod om zo een constructieve bijdrage te leveren wil ingaan.** Een herijking van de werkwijze ten aanzien van specifieke onderwerpen van de SER en de daarbij betrokken organisaties zal de moeite waard zijn. Het landschap is allang niet meer dezelfde als toen de SER werd ingesteld.

3. **Dan nog een punt:** Bestuurders en directies van pensioenfondsen worden uitgebreid getest door DNB, de toezichthouder. Die toetst op kennis, kunde en ervaring. Je mag aannemen dat ze hun werk goed hebben gedaan. **Als deze getoetste mensen, bijvoorbeeld de besturen van de 5 grootste fondsen, zeggen dat er sprake is van een te grote beklemming van het huidige toetsingskader en bij een vernieuwing vinden dat er andere rekenregels nodig zijn, wat is er dan met de minister en Klaas Knot van het DNB aan de hand dat zij ook bij een vernieuwd stelsel toch vast houden aan de risicovrije rente? Spreken deze door de organisatie van Klaas Knot getoetste deskundigen dan onzin?**
4. Hoewel lang niet alle landen aanvullend sparen voor hun pensioen zoals in Nederland het geval is, moeten we toch constateren dat de landen die dat wel doen werken met andere rekenregels dan in Nederland. De Europese Unie denkt er ook anders over. **Ook hier geldt weer de vraag hoe het komt dat u minister Koolmees, zo Europa minded als uw partij, toch denkt het beter te weten dan al die anderen in Europa. Weten die anderen dan ook niet waarover ze het hebben?**
5. Laatste vraag: **"In Nederland is de invloed van de politiek op het arbeidsvoorwaardelijke pensioenstelsel heel groot. Daar worden belangrijke kaders geformuleerd en in wetgeving vastgelegd. Zijn de betrokken leden van de Tweede en Eerste Kamer ook door DNB getoetst? Is het niet raar, dat pensioenfondsbestuurders wel zo'n grondige screening moeten ondergaan en de betrokken politici in de Twee Kamers niet?**

Graag bieden wij u als seniorenorganisaties met zo'n 800.000 leden namens drie miljoen senioren een gemeenschappelijk kader aan waarmee wij graag, en constructief, in een breed nationaal beraad, willen meewerken aan een toekomstbestendig pensioenstelsel en de uitwerkingen ervan, dat in de samenleving een groot draagvlak heeft. Met de overhandiging van dit kader steken wij, en graag samen met de jongeren, onze hand uit. **Het is aan u om die hand aan te nemen. Doet u dat?**